

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel: 41-13 (7 mellék-álmással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. n. 4-11-ig

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főemelet. Tel: 41-13 (7 mellék-álmással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Dobi István alakította meg az új kormányt

Miniszterelnök Dobi István, miniszterelnökhelyettes Rákosi Mátyás — Gerő Ernő államminiszter
Külgügyminiszter Kállai Gyula, pénzügyminiszter Kossa István, földművelésügyi miniszter Erdei Ferenc,
belkereskedelmi miniszter Bognár József, könnyűipari miniszter Marosán György,
nehézipari miniszter Zsolnecz Mihály, népjóléti miniszter Ratkó Anna,
népművelési miniszter Révai József — A többi tárcában nincs változás

Az országgyűlés politikai bizottsága péntek délelőtt tíz órakor ülést tartott. Egyhangúlag megadta a felmentést Dobi István miniszterelnök lemondásához. Egyben ugyancsak egyhangúlag ajánlotta a köztársasági elnöknek, hogy Dobi Istvánt bízva meg az új kormány megalakításával is.

Az országgyűlés politikai bizottságának küldöttsége Molnár Imrénék, az országgyűlés alelnökének vezetésével pénteken délelőtt 11 órakor kihallgatás

jelen meg Szakasits Árpád köztársasági elnökkel és előterjesztette az országgyűlés politikai bizottságának azt a javaslatát, hogy Dobi Istvánt bízva meg az új kormány megalakításával.

Szakasits Árpád köztársasági elnök péntek déli 12 órakor kihallgatáson fogadta Dobi Istvánt és közölte, hogy az országgyűlés politikai bizottságának jelölése alapján miniszterelnökké nevezi ki és megbízza a kormány megalakításával.

óta a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárhelyettese. 1948 augusztus 20-án a párt nagybudapesti titkára.

Ratkó Anna: 1903-ban született. Apja lakatos volt. Már 13 éves korában gyári munkás. Az első világháború után részt vesz a munkásmozgalomban 1923-ban a Hazai Függetlenség dobozói a gyár töbzaimmelévé választották. A Horty-rendszer alatt sorozatos üldöztesben van része. A felszabadulás után a textil szakszervezet titkára lesz és kiváló munkát végez a textilipar fejlesztése és a textil-

munkások helyzetének javítása terén. 1945-től a Magyar Kommunista Párt, majd az egyesülési kongresszus után a Magyar Dolgozók Pártja központi vezetőségének tagja. A felszabadulás óta országgyűlési képviselő. Mint az OTI igazgatóságának tagja, 1945-től logai-közök behatóan a dolgozók szociális és jóléti kérdéseivel.

Zsolnecz Mihály: 1906-ban született. Munkásszülők gyermeke. 16 éves korában öntőanoncnak adják. 1926-ban bekapcsolódik a munkásmozgalomba. 1935-ben a Holherr-gyár acélföntőjének vezető

bizalmijává választják. Az öntőszervezőbizottságának tagjaként a vasmunkás szakszervezet egyik vezetője. A felszabadulás után tevékenyen bekapcsolódik a Magyar Kommunista Párt munkáiba. 1945-ben a Holherr-gyár új elnökévé választják. Később ugyanitt munkásigazgató, majd a gyár vezérigazgatója lesz. Vezetése alatt az üzem hatalmas eredményeket ért el. Megszüntették a vállalat több mint tízmillió deficijét és az üzemi termelési értéket egy év alatt majdnem kétszeresére emelték.

A kormánylista

Dobi István miniszterelnök péntek délután kihallgatáson jelent meg Szakasits Árpád köztársasági elnökkel és előterjesztette az új kormány tagjainak kinevezésére. A miniszterelnök előterjesztése alapján a köztársasági elnök miniszterelnökhelyettesé: Rákosi Mátyást, államminiszteré: Gerő Ernőt, külügyminiszteré: Kállai Gyulát, belügyminiszteré: Kádár Jánost, honvédelmi miniszteré: Farkas Mihályt, igazságügyminiszteré: Ries Istvánt dr.-t, pénzügyminiszteré: Kossa Istvánt, közlekedés és postaügyi miniszteré Bobrits Lajost,

földművelésügyi miniszteré: Erdei Ferencet, nehézipari miniszteré: Zsolnecz Mihályt, könnyűipari miniszteré: Marosán Györgyöt, építésügyi miniszteré Darvas Józsefet, belkereskedelmi miniszteré: Bognár Józsefet, külkereskedelmi miniszteré: Ratkó Annát, népművelési miniszteré: Révai Józsefet, vállas- és közoktatásügyi miniszteré: Ortutay Gyulát nevezte ki.

Az új kormány tagjai szombat délelőtt tíz órakor teszik le az esküt, illetve a fogadalmat Szakasits Árpád köztársasági elnök kezébe.

Az új miniszterek életrajza

Révai József: 1899-ben született. Húsz éves korában alapítótagja volt a Kommunista Magyarországi Pártjának. A fehér terror alatt hazatért és itthon illegálisan szabadkőművesként harcolt a magyar nép szabadságáért. Hosszú évekig szingliedő Horvay börtönében. Irásival, cikkeivel irányt mutat a fasizmus és a fasiszta ideológia elleni küzdelemben. A felszabadulás után részt vesz a Magyar Kommunista Párt újjászervezésében. Tagja a párt központi vezetőségének és politikai bizottságának. Jelentős szerepe volt a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front megerősítésében, a demokratikus nemzeti erők összefogásának megszilárdításában. A Szabad Nép főszerkesztője. Vezetésével a Szabad Nép a munkásszülő, a dolgozó nép felmentéséért vívott küzdelem éles fegyverévé lett. Nagy érdeme van a közoktatás átszervezésében, kiemelkedő tevékenységet folytat a magyar kulturális élet fejlesztése, a tudomány és művészetek a reakciós befolyástól való megtisztítása terén.

Kállai Gyula: 1910-ben született Berettyóújfaluban. Falusi csizmadí fia. Már diák korában kapcsolatba került az illegális Kommunista Párttal. A Népszava munkásként harcolt a függetlenségi mozgalom céljainak megvalósításáért. A munkás-parasztszövetség megerősítéséért. 1942-ben leartóztatják. Kiszabadulása után tovább folytatja a harcot a német fasiztákkal és magyar bábokkal el-

len. A felszabadulás után tagja lesz a Magyar Kommunista Párt Központi Vezetőségének. Jelentős tevékenységet folytat kulturális életünk demokratizálásáért. Miniszterelnökségi államtitkárrá nevezik ki, majd 1948. november 19-án a köztársasági elnöki hivatal vezetője, miniszter.

Bognár József: 1917-ben született Szombathelyen. Apja mozdonyvezető volt. Bajcsy-Zsilinszky Endrén keresztül kapcsolódott be a Márciusi Front munkáiba, az ellenállási mozgalomba és a Kisgazda Pártba. A felszabadulás után képviselő, később a Kisgazda Párt főtitkára. 1946 novemberében tájékoztatói miniszterré nevezik ki. 1947 júliusában Budapest polgármesterévé választották. A Kisgazda Párton belül harcolt a munkás-paraszt szövetség megerősítéséért, az imperialistákat kiszorító Nagy Ferenc-szány ellen. 1948-ban a Kisgazda Párt ügyvezető alelnökévé választották.

Marosán György: 1908-ban született, 11 éves korában pékinaknak adják, 15 éves korában már szak-szervezeti tag. Tevékeny részt vesz a munkásmozgalomban, harcol a Peyer-féle munkásszülő irányzat ellen. A második világháború alatt a kommunistaikkal együttműködve küzdött a függetlenségi mozgalomban. 1942-ben leartóztatják, a német megszállás alatt internálják. A felszabadulás után élén állt a harcok, amely az áruló jobboldali szociáldemokraták ellen a munkásszülő, a két munkáspárt egyesítéséért folyt. Az egyesülési kongresszus

A minisztertanács rendeletet fogadott el mezőgazdasági ingatlanok állami tulajdonba vagy bérletbe történő felajánlásának szabályozásáról

A közjegyzői állásokat állami állásokká szervezik át

A kormány pénteken Dobi István miniszterelnök elnökségével minisztertanácsot tartott. Az igazságügyminiszter előterjesztésére a kormány rendeletet fogadott el a közjegyzői állásoknak állami állásokká való átszervezéséről.

Rendeletet fogadott el a minisztertanács a földművelésügyi miniszter előterjesztésére a mezőgazdasági ingatlanoknak és azok felszerelésének az állam tulajdonába illetőleg haszonbérletbe történő felajánlásának szabályozásáról.

A kultuszminiszter előterjesztésére a minisztertanács elfogadta a gazdasági és műszaki akadémia létesítéséről szóló törvényjavaslatot. Az akadémia célja gazdasági szakemberek kiképzése.

Az országgyűlés elfogadta az új minisztériumok szervezéséről és a Népgazdasági Tanács létesítéséről szóló törvényjavaslatot

Az ipari termelésben nagy változások következtek be a felszabadulás óta. Az ipari termelés 20 százalékkal felülmúlja a háborúelőtti, a mezőgazdaság előreláthatóan minden területen eléri, sőt egyes területeken túlhatalja a háborúelőtti szintet. A dolgozó nép életszínvonala átlagban 20-25 százalékkal magasabb, mint a háború előtt. A szocializmus építésének megkezdése, a népgazdaságunk szerkezeti átalakulása alapjaiban megváltoztatta minisztériumaink feladatát. A népi demokrácia minisztériumainak feladata a népgazdaság egy-egy ágának határozó irányítása, a tökéletes anarchia felszámolása, a tervgazdálkodás megvalósítása és ezzel az egész nép gazdasági felmentésének szolgálata. Az ötéves tervben előirányzott iparfejlesztés, különösen a nehézipar fejlesztése olyan feladatokkal jár, amelyek szükségessé teszik a nehéz- és könnyű ipar különválasztását. A kereskedelem terén bekövetkezett változások szükségessé teszik a bel- és külkereskedlem szétválasztását.

Az ötéves terv azt a feladatot állítja a külkereskedelem elé, hogy biztosítsa a terv végrehajtásához szükséges nyersanyagok beszerzését és biztosítsa ennek megszerzéséhez szükséges kivitelünket. Másik feladata, hogy kiszélesítse a gazdasági kapcsolatokat a Szovjetunióval és a népi demokráciás országokkal. A belkereskedelemben a szocializmus építésének egyik, az állam részéről minden támogatást megérdemlő frontját kell lenni.

Az ötéves tervben megköszörözött feladatok szükségessé teszik, hogy még jobban összpontosítani kell a terv végrehajtására

az ország gazdasági erőit. Ezt a célt szolgálja a Népgazdasági Tanács felállítás.

A G. F. három és féleves munkájával elévülhetetlen érdemeket szerzett. Gazdasági fejlődésünk most már megköveteli, hogy magasabb formájú gazdasági szervezetet létesítsünk. Ez a szervezet lesz a Népgazdasági Tanács. Ez fontos szerve lesz az ország gazdasági ereje összpontosításának és a munkásszülő és partjának vezetése mellett az egész népgazdaság munkájának, amely a szocialista Magyarországi felépítésére irányul.

Az országgyűlés mind a két javaslatot általánosságban és részleteiben vita nélkül elfogadta. Kimondta az országgyűlés, hogy legközelebbi ülésén kedden délelőtt 10 órakor tartja. A napirenden az új kormány bemutatkozása szerepel. Az országgyűlés pénteki ülését 10 órakor nyitotta meg Ott Károly elnök.

Dobi István miniszterelnök be-terjesztette a magyar-csehszlovák

barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés beikkeklyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Szűcs János be-terjesztette az egységes bizottságok jelentését az új minisztériumok szervezéséről, valamint a Népgazdasági Tanács létesítéséről szóló törvényjavaslatról. A két javaslatot a ház nyomban tárgyalás alá vette és azok általános vitáját egyesítette.

Szűcs János előadói ismertette a javaslatokat. A népművelési minisztérium felállításával kapcsolatban rámutatott arra, hogy ami eddig a népművelés terén történt, csak a kezdet volt. Nemcsak a Népront és a párt feladata kulturánk további fejlesztése, hanem az állam vonalán is meg kell teremteni a kultúra továbbfejlesztésének előfeltételeit. A kultúrát az egész magyar nép közkinccsége kell tenni és ez lesz a célkitűzése az újonnan felállító népművelési minisztériumnak.

Kelet népei kiveszik részüket a békéért folytatott harcban

Válaszul a háborús uszítók erőfeszítésére, a világ békeszerelő népei egyre erősebben emelik fel hangjukat és egyesítik erőiket a békéért folytatott harcban. Ebben a hatalmas mozgalomban Kelet népei is kiveszik részüket. A párisi békekongresszuson csaknem kivétel nélkül képviselve voltak a keleti országok. A gyarmati népek képviselői egyetelműen állást foglaltak az imperialisták gyarmati politikáit ellen, amellyel újra

ágyútöltelékül akarják felhasználni a gyarmati országok dolgozóit.

A párisi békekongresszus megmutatta az imperialistáknak, hogy háborús terveik a világ minden népének, köztük Kelet népeinek ellenállásába ütköznek. A harc a békéért folytatódik. Ebben a harcban Kelet népei együtt haladnak a békeszerelő népekkel, amelyek el vannak szánva arra, hogy keresztül húzzák a háborús uszítók sötét tervét.

A nyugati külügyminiszterek kitérnek minden megegyezési lehetőség elől

A francia nép háború esetén a Szovjetunió mellé áll — jelentette ki Joinville tábornok a nemzetgyűlésen — A Marshall-terv két éves működésének lesújtó mérlege

Páris, (MTI) A párisi értekezlet leplezte a nyugati külügyminisztereket. A tanácskozásokból napról-napra kiderül, hogy a nyugatiak Acheson vezetésével minden módon arra törekednek, hogy a megegyezést meg-híusítsák. A világ közvéleménye, még a jobboldali lapok olvasói is világosan látják, hogy erről van szó. A nyugatiak most provokációkkal próbálkoznak, hogy az eseményeket meghamisítsák és a Szovjetunió következtetés, Visinszkij minden szavában is megnyilvánuló békepolitikáját elhomályosítsák. Ilyen provokációs kísérletek az angol-szász újságírók mesterkedése Nyugatberlinben, hogy a város vasúttörzvének sima lebonyolítását megzavarják. Teljesen indokolt, hogy az Action legutóbbi számában felteszi a kérdést: „Miért járult hozzá egyáltalában Amerika egy olyan értekezlet megtartásához, amelynek aláírására mindent elkövet?” — és így felel a kérdésre: Az amerikai külügyminisztérium nem zárkózott el egy olyan értekezlet elől, amely a világ minden népében reményeket keltett. A párisi tanácskozások során azonban hamarosan kiderült, hogy Washington nem akarja a potsdami elveket tiszteletben tartani.

A Külügyminiszterek Tanácsa csütörtökön délután nyílt ülést tartott, a mostani ülészak-nak tatán leghosszabb ülést. Az ülés után Ravov szovjet szó-vívó ismertette a tárgyalás me-netét.

Visinszkij szovjet külügymi-niszter a vita kezdetén bejelen-tette, hogy addig nem járulhat hozzá a Berlinben tárgyaló szak-értők utasításokkal való ellátásá-célzó javaslatához, amíg további értesítéseket nem szerez. Az ér-tésülések még az ülés folyamán megérkeztek és Visinszkij hozzá-járult ahhoz, hogy a négy kül-ügyminiszter utasítsa a szakér-tőket: 13-ig fejezzék be tárgya-lásaikat.

Schuman francia külügymi-niszter a napirend következő pontjára való átterést javasolta. Visinszkij azonban rámutatott, hogy a második pont — Berlin és a valutakérdés — megvita-tását még nem fejezték be, mert még hátra van a pénzüm rend-ezésének kérdése. A szovjet kül-ügyminiszter a negy hatalom ré-ggibi megállapodására hivat-kozva a keleti markát javasolta egységes pénznemnek. Utat arra is, hogy ezt a javaslatot fo-gadja el a mult év végén az Egyesült Nemzetek hat ugyneve-zett „semitages” államának pénz-ügyi bizottsága is.

A nyugati külügyminiszterek usokönyösen kitarítottak amel-lett, hogy a következőkben a ne-gyedik napirendi pontot tárgyal-ják, az csatrák béke kérdését. Vi-sinszkij álláspontja az volt, hogy míg a második főpont tárgykörét ki nem merítették, nem lehet átérni a negyedikre.

A külügyminiszterek abban állapodtak meg, hogy a követ-kező ülésen döntik el a tárgya-lások további menetét.

A FRANCIA NEMZETGYŰLÉS

csütörtökön a hadügyi kiadások kérdésével foglalkozott. A had-ügyi tárca teljes hitelkerete eb-ben a költségvetési évben 385 milliárd frank, de a többi tárca költségvetésében elrejtett tété-ekkel együtt valójában eléri a 600 milliárd frankot.

A vitában a kommunista párt részéről Joinville tábornok szó-lalt fel és erőlesen tiltakozott a hadügyi kiadások túlmérete-zése ellen a népjóléti és közok-tatásügyi kiadások kárára.

A kormány az állami bevéte-lek több mint egyharmadát ha-dikiadásokba öli, ahelyett hogy a súlyos adóterhek alatt görnye-dező dolgozók bérköveteléseit elegendően ki és kifizetné a had-nyisalték irrandóságára.

Joinville tábornok leplezte, hogy a kormány a hádsereget a rendőrség kíséretében szerzeként akarja felhasználni a sztrájkok letörésére. Kijelentette, hogy a francia nép legfontosabb haza-fias feladatát abban látja, hogy minden erővel ellenezze a kormány háborús politikáját. Szovjet ellenes háború esetén a francia nép a szovjet nép mel-lé állna. Végül megemlítette, hogy a Wall Street Journal szin-tin is az Atlanti szerződésben sokkal inkább az ósvadon törvé-nyei érvényesülnek, mint az Egyesült Nemzetek emberi esz-ményei.

LIPPMANN

A Newyork Herald Tribune pé-n-tek számában a Marshall-terv bejelentésének második évtordó-lója alkalmából felülírta a Mar-shall-terv működésének mérle-gét. A Marshall-terv második év-fordulóját — írja Lippmann — az USA és Nyugateurópa általá-nos válsága légkörében pangó kereskedelmi forgalom, csökkenő bevétel és rővekvő munkanél-kütség közepette „ünnepli”. A mostani válság komoly erőpróba elé állítja a nyugati népeket. Nincsen semmi ok az önelégültségre és örvendezésre. Sülyo-sabb a helyzet, mint két évvel ezelőtt volt, mert most Japán és Németország is megjelenik a vilá-gpiacokon. Az egész világra kiterjedő defláció, az állandóan növekvő munkanélküliség és a piacokért való heves verseny az USA-ban és az egész nyugati fél-tekén meg fogja változtatni azt a politikai és diplomáciai légkört, amelybe most Acheson vezeti politikáját.

AZ ANGOL MUNKASPART

kongresszusa a párt vezetősége szerint nyilvánvalóan arra szolgál, hogy a pártvezetés minden ren-dekezésére áll eszközrel elfogad-hassa a választásokra készült párt-programot, akár teljesített a kon-gresszusi kiküldötteknek, akár nem.

A kongresszus csütörtöki ülésén Bevin mondott beszédet a pro-gram külpolitikai részéről. Szoká-sához híven egyik tárgykörrel a másikra kalandozott, de még vé-letlenül sem említette a „munkás-

párti” vezetők számára kínos kér-déseket: az államosítást, a költség-veést, a bér- és árkérdést, az egészségügyi helyzetet és a laká-s-építés kérdését. Beszéde végén pe-dig kijelentette, hogy az angol kor-mány „hajandó lenne a Kuomin-tang és a többiek között a békét közveíteni”. A csütörtök esti üle-sen megkezdődött a külpolitikai vita. Elsősorban hét olyan küldött kapott felszólalási jogot, akikről mindenki tudta, hogy támogatta a kormány külpolitikáját. Ezután az elnök a tilakozások ellenére bere-kesztette a vitát.

Csütörtökön a baloldaliaknak mégis sikerült néhány felszólalás-ban bírni a vezetőség munkáját. A hajóépítőmunkások szakszerve-zetének küldötte a lakberemelés kérdéseivel foglalkozva megállapí-totta, hogy nem törődnek a lakos-ság jólétével. A blackpooli kon-gresszus tehát tiszta formáság. Az a cél, hogy a párt küldötteit a ve-zetés válogatási tervének gyors el fogadására kényszerítsék. A terv egyetlen célja pedig: a londoni City és a newyorki Wall Street nagyszékeinek szolgálatára.

UJABB POLITIKAI BOTRÁNY

robant ki a francia nemzetgyű-lés legutóbbi ülésén. Badie radikális képviselő azzal vádolta az MRP-parti Lecourt igazság-ügyminisztert, hogy a fejszabá-dulások ő maga állított ki el-lenállási bizonyítványt Joano-vicnek, a németekkel együttmű-ködő hírhedt fezőknek és barát-jának; Picdeu ír deaktívnek, akit súlyos felelősség terhelt egy fiatal ellenálló meggyilkolása miatt.

Grenier kommunista képviselő felszólalásában megállapítot-ta, hogy mindkét ügy szálat a miniszteri székhez vezetnek. Ez a két botrány a hírhedt borpa-namával együtt, amelyek főszere-plője Guoin, volt jobboldali szocialista miniszterének volt, a politikai zűllés következménye. Öt évvel Páris felszabadulása után a Joano-vic-féle gazembere-ket még mindig nem vonták fe-lelősségre. Nyilván másként ál-na az ügy, ha egy bányászról lenne szó, akinek egyetlen bűne, hogy családja kenyerét akarta megvédeni.

Művelt és erős nemzet

Érdekes levél érkezett egy alföldi tanyáról Budapestre, a Szabad-művelődési Intézet központjába. A tanyai dolgozók azt írják leve-lükben, hogy a küldött „kéz könyvtár”-t mind egy szálly kiol-vasták, indítsanak nekik újabb könyveket. Van-e ennél szebb vá-lasz arra a rendkívül nagy jelen-tőségű művelődéspolitikai munká-ra, amelyet a népi demokrácia közoktatásügyi kormányzata fejt ki a falvak és tanyák dolgozóin-k körében új könyvolvasó-réteg meg-szerzésére? Jó könyvet nagy pél-dányszámban új olvasóközönség kezébe! — talán így fogalmazhat-nánk meg a vidéken most kezdő-dő könyvnapok jelmondlatát. Mind-az nem valószínű, hogy a régi letűnt politikai rendszerek idején, mert az uralkodó osztályoknak nem volt célja a legszegényebb népréteg felvilágosítása és műve-lődésének fejlesztése.

A mulban a vidék teljesen el-volt hanyagolva könyvterjesztés szempontjából is. A mostani könyvnapokra felkészült az egész népi demokrácia valamennyi szab-dművelődési intézménye és se-gítségére sietnek mindenütt a Népfőnöki helyi szervezetei. Vándorautók járnak ezekben a nyári napokban a falvakat és tanyákat, a nagyobb gyári üzemek s rö-gtönzött kiállításokat rendeznek az új könyvekből. Megalakult a

Könyvterjesztő Nemzeti Vállalat

ennek az a feladata, hogy a könyv-terjesztést megszerveze a legel-dugottabb falvak és tanyák, gyá-rak és bányák dolgozóit között is. Kapcsolatba lép az új intézmény a földművelésügyi szervezetekkel, a trak-torállomásokkal s az ipari váro-sokban a Szakszervezeti Tanács-csal karöltve az üzemi munkás-sággal. Megszűnik tehát a régi öncélú kiadók és könyvkereske-dők ama monopóliuma, amely csak egy szűk rétegre, a jómódú olvasóközönségre s a kaszinói könyvtárakra alapította számlá-sait. Az irodalom eljut végre a néphez is, a széles tömegekhez, hogy műveltségben is erős nemzet-et neveljen belőlük.

A könyvnap segít abban, hogy — amit répkünk böcs vezetője, Rákosi Mátyás egyik nagy beszéde-ben is kifejtett — a főváros és a vidék közötti szakadék eltűnjön. Legyen művelt és emelkedett a mult rendszerében olyannyira el-hanyagolt vidék: ez a kirja elő-mozdítani az új népi demokrá-tikus könyvnap. Az írók és tudósok érezzeik azt, hogy érdemes alkotni, érdemes dolgozni, mert — gondol-janak csak az alföldi tanyai né-pek könyvet sürgető leveleire! — többé nem süket fülekre irnak és beszélnek, hanem az egész meg-újuló magyar néphez.

A világhírségi találkozó nemzetközi előkészítő bizottságának ülése

A demokratikus ifjúsági vilá-gszövetség és a nemzetközi vilá-gszövetség titkárságának képviselői, valamint 19 ország ifjúsági szervezeteinek 33 küldötte rész-vevételével most fejeződött be a világhírségi találkozó nemzetkö-zi előkészítő bizottságának első teljes ülése. Az értekezleten Boys-son, a DIVSZ elnöke elnökelt.

Az értekezlet elhatározta, hogy mostaniól kezdve Budapestről végzik a világhírségi talál-kó előkészítését, ennek valamennyi munkáját. A nemzetközi elő-készítő bizottság teljes apparátusával Budapestre költöztet.

A DIVSZ és a nemzetközi elő-készítő bizottság budapesti képviselőinek széleskörű felhatalma-zást adtak a munka zavartalan irányításának biztosítására. A nemzetközi előkészítő bizottság különböző országokból újabb

képviselőket hív meg és az ő se-gítségükkel világszerte meggyor-sulnak az előkészületek.

Az értekezlet határozatában kimondta, hogy a DIVSZ pro-gramjának teljes mértékben ki kell fejeznie azokat a politika-i célokat, amelyeket a DIVSZ végrehajtó bizottsága legutóbbi budapesti ülésén meghatározott, azaz a programnak híven kell tiltkréznie a világ ifjúságának harcaát, a tartós békéért és a jobb jövőért. Az értekezlet részlete-sen megvitatta a DIVSZ pro-gramját, propagandá és gaz-dasági terveit és gyakorlati út-mutatást adott azok végrehaj-tására.

A nemzetközi előkészítő bizott-ság elnöke Kutty Honkhamot, a DIVSZ angol nemzetiségű tit-kárát választották meg.

A hős Sztálingrád dolgozói meleg fogad-tatásban részesítették a magyar parasztküldöttséget

Moszkva, (SZIB) A Szovjet-unióban tartózkodó magyar para-sztküldöttség 41 főnyi csoportja június 8-án Moszkvából Sztá-lingrádba utazott. A pályaudvar-on a magyar vendégeket a város dolgozóinak küldöttsége fo-gadta. A pályaudvar előtt gép-kocsik várták a magyar vendé-geket. A küldöttség tagjai elin-gultak a hős város megtekinté-sére.

A sztálingrádi Győzelem ter-én a magyar küldöttség tagjai kiszálltak a gépkocsikból és né-ma főhajással tisztelegtek a város védelmében elesett harcosok emléké előtt. A magyar vendé-gek ezután nagy megilletődéssel szemlélték a polgárháború el-esett hőseinek emlékművét.

A magyar küldöttség gépkoc-sijai sokáig időztek a sztáling-rádi „Pavlov” ház előtt, amey a védelem egyik bástyája volt 1942-ben.

A magyar küldöttség tagjai, akik ezután bejárták az egész várost, nagy örömmel látták Sztálingrád gyors újjáépülését. Majd megtekintették a Vörös Ok-tóber-gyár dolgozóinak számára épí-tett 4 emeletes kertes lakóházakat. A házakat virágoskertek s parkok övezik, amelyek lenyul-nak a Volgához.

Ebéd után meglátogatták a Caricin-Sztálingrád védelmi mú-zeumot. A múzeumban sok fény-kép és történelmi adat mutatja, hogy a szovjet harcosok a nagy Sztálin vezetésével hogyan vé-

delmezték meg két ízben is ezt a fontos volgai átkelő pontot.

A magyar vendégek a város megtekintése után tovább utaz-tak Rosztovba. Elutazása előtt a pályaudvaron a búcsúztatásra összehívott sztálingrádiak előtt Erdel Mihály mondott köszönet-t a meleg fogadtatásért. Beszé-dében hangzottak:

— Minden erővel azon leszünk, hogy elmélyítsük népeink, a Szovjetunió és a magyar nép köz-züli barátságát és erősítsük a béke frontját.

A sztálingrádiak nevében Ni-kolaj Osztipenko, a sztálingrádi városi tanács helyettes elnöke búcsúztatta a vendégeket.

— Sztálingrád lakóinak nevé-ben hálás vagyok a magyar kül-döttségnek hős városunkban tett látogatásáért. Önöknek — kedves magyar elvtársaink — további sikereket kívánunk hároméves tervük végrehajtásában és ki-vánjuk az első ötéves tervük tel-jesítésével sikeresen építsék a szabad Magyarországon a szoc-ializmust.

A magyar küldöttség a sztáling-rádiak lelkes búcsúztatása után elindult, hogy meglátogassa a rosztovi járás kolhozait, szovho-zait, traktor- és gépállomásait.

(MTI)

Holnap 11 órakor nyílik a francia kulturális kiállítás

Nagy élményben lesz része a haladó francia kultúra iránt ér-deklődő debreceni közönségnek. A budapesti Francia Intézet ha-tárolt kiállítását a Debrecenbe a vasárnap délelőtt megnyíló kultu-rális kiállításra. A könyvek fel-olvasása a mai haladó francia szépi-rodalom, művészet és tudomá-nyos é.e. jelentős területét. A tu-dományos folyóiratokon kívül lá-juk majd a haladó francia írók és költők (Aragon, Eluard) műveit. Értékes színművészeti albumok és könyvkiadások egészítik ki a ki-állítás anyagát. A francia dolgozó nép életébe ké-koskenyfilmen át pillanthatunk be az érdekfűzők, a zenehedvelők pedig ötven lemezről hallhatják a nagy francia ze-neszerzők műveit. Megnyitó be-szédet mond: M. Guy Turbet-De-lof, az intézet főtitkára és Győri János egyetemi magántanár. A kiállítás a város részéről Mészécs János polgármester nyitja meg vasárnap délelőtt 11 órakor. A ki-állítás anyagát rendezte: dr. Tóth Ervin. Debrecen közönsége érdeklődéssel fogadja a haladó francia kultúra debreceni kiállítását.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI SZABADISKOLA KÖZLEMÉNYEI

A Szabadiskola estétika előadásai, nap korábban szombat este 7 óra-kor dr. B. Ogh László szim. felügyelő-helyettes „Film és képzőművészet”

című előadást a Kollégium II. emeleti nagyraajtoromban. Vendégeket és hozzájárulókat szívesen látunk.

A Képzőművészeti Szabadiskola ez-úton is kéri alakrajza és szobrászra beiratkozott hallgatóit, hogy hétfőn délután 4 órakor a MAV Műhelytele-pen rendezendő életemi látogatáson tel-jes számban jelenjenek meg. Kíván-tos, hogy a szabadiskola növendékei az üzemi dolgozók munkáját közvetlen háziári vizálatok és rajzok alapján is megismerjék. A látogatást Tamás Er-vin festőművész vezeti. Indulás a Szab-diskolából 4 órakor.

— 0 —

A mozi tárlatok ünnepélyes lezárása

A Mozgóképzési Nemzeti Vállalat rendezésében létrehozott Képzőművészeti Kiállítás a Vig-és Apolló-mozgósínházakban ün-nepélyes keretek között, orszá-gos méretekkel felülmúló anktál zárul. Az anktén részvételnek fő-városi és vidéki művészek, műkri-tikusok színe-java. Budapesti sajtó-fotóriporternek hadavál képví-sleti magát. Mássalkülben a műsor a következő:

Június 15-én, szerdán fél 6 óra-kor anktál az Apolló-moziban. Ezt követőleg este 8 órakor fimelő-adás. Bemutatóra kerülük kivá-natra a „Szbériai rapzódia” című szovjet színes filmretek. Ezzel végetér az első, mozgóképzésin-házban rendezett Képzőművészeti ki-állítás, amely mintegy elindítója annak a mindent átlogó kultúr-kampánynak, amelyet a jövő mozi-ja képvisel a dolgozók országában. A Mozgóképzési Nemzeti Vállalat komoly értéket képvisel orszá-gunk kulturális feladatainak em-elésében, ezt bizonyítja minden megmozdulása, a mozgószínházak műgorellátása, mely először a kul-túrát képviseli és nem a mult ki-zsákmányoló, harácsoló üzleti pol-itikáját.

Jegyzéket

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérláz. —

A budapesti békeértekezlet újabb megnyilvánulása lesz annak, hogy hazánk szilárd bástya a haladásért és a békért vívott harcban

Nyilatkozatok az értekezlet jelentőségéről

A magyar nép valamennyi rétege nagy lelkesedéssel fogadta a békekongresszus híreit és már országosan megindult a munka a konferencia előkészítésére. Felkerestük a békekongresszus előkészítő bizottságának több tagját, akik a következőkben nyilatkoztak a konferencia jelentőségéről:

ANDICS ERZSÉBET

A békekongresszus, amelyen a magyar nép valamennyi rétegének képviselője részt vesz — mondotta Andics Erzsébet országgyűlési képviselő — nagyjelentőségű eseménye lesz a békéért folyó harcnak, hiszen a háborús uszítók és imperialisták elleni eredményes küzdelem szükségessé teszi, hogy keressük a leplet az imperialisták képmutatás propagandájáról és ezzel kiküszöböljük az imperialista ideológia mérgező hatását.

BEKEZKY ALBERT

református püspök a következőket mondta:

— Összte örömmel állapítom meg, hogy a magyar protestáns egyházak kezdettől fogva tevőlegesen részt vettek a békéért vívott küzdelemben. Ha van „szent háború”, a békéért való harc nyilván az Nincs ügy, amely mellett inkább ott kell állnunk, mint a béke ügye. Emellett kell állnunk, mint keresztényeknek, mint magyaroknak és mint emberséges embereknek egyaránt.

JÓBORU MAGDA

az MNSzS főtitkára így nyilatkozott:

— A most összehívott békeértekezleten a magyar nők újból bizonyosságot tesznek arról, hogy minden erejükkel részt kívánunk venni a béke tényleges védelmében. Az MNSzS 80 küldöttele veszt részt a konferencián. Először a nők, mint tagadhatatlanul, női bírók és az értelmiségi dolgozók legjobbjai jönnek majd el a békeértekezletre, hogy kifejezésre juttassák a magyar nők milliói táborának szilárd békékeresését, harcosszándékát.

GOSZFONYI JÁNOS

az EPOSZ főtitkára a következőket mondotta:

— A magyar parasztféjszág a választásokon bebizonyította, hogy egységesen a béke mellett foglal állást. Parasztféjszágunk jól tudja, hogy akkor is a béke ügyét szolgálja, mikor minél jobb termelési eredmények elérésével erősíti hazánkat, a békefront bástyáját. A békekongresszus résztvevői közül a magyar nők milliói parasztféjszágunk lesz, akik az egész magyar parasztféjszág nevében fogalmak állást a béke megvédése mellett.

Debreceniek nyilatkozata

KISS FERENC

középparaszt, országgyűlési képviselő ezeket mondja:

— A magyar nép békekongresszusra tulajdonképpen következetes folytatása annak a békepolitikának, melyet népi demokráciánk mind látni, mind pedig helyi politikai vonatkozásokban a felszabadulás óta folytat. A béke ügye is azok közé tartozik, melyekben a dolgozó magyar nép teljes egységben áll kormányunk, népi demokráciánk mögött. Békére van szükség a gyárakban dolgozó munkásságunk, a földön munkálkodó parasztságunk számára, mint a szellemi embereink. Békére vágyik a fiatalok, békét akarnak a nők, békét kíván az egész ország. Mi a felemelkedés útját járjuk, az építő munka első feltétele pedig a külső béke és belső nyugalom. És itt mindjárt hozzá is tesszem, hogy a mi elszánt békékeresésünk, békekongresszusunk nem megalkuvó pacifizmus, nem minden áron való megelégedés. Ha kell harcolni fogunk a békéért és a dolgozó nép első jogi védelmi előmozdításáért, melynek révén a magánvédelmi ember. Mert az ország a miénk

és meg is akarjuk tartani.

TÓTH ERZSÉBET

a parasztlány szemével nézi a béke ügyét is:

— Mi békét akarunk. A magyar történelem folyamán először lettünk mi, nők, a társadalom egyenlő értékű tagjai. A háborús uszítók a mi életünkre és békénkre is törnek. Nem akarjuk elveszíteni egyszer megkapott szabadságunkat. Réz: akarunk venni az ország felépítésében. A háborús uszítók, a háborúra spekulálók rombolást akarnak. Ezért egyik vagyunk azoknak, akik békét akarnak és engesztelhetetlenül szemben állunk a háború erőivel. A békekongresszuson ott lesznek dolgozó népiünk legjobb képviselői. De érdekes és gondolatban ott lesz az egész magyar dolgozó nép is!

TASNÁDI VIKTOR

tűzoltó-szakosztály vezetője:

— Mi tűzoltók, mentők, akik éjjel-nappal örködünk a dolgozó nép vagyona és életbiztonsága felett, akik emélfogva igazán érezzük, milyen érték az emberi élet: törhetetlen hívei vagyunk a békének. Ezért örülünk minden olyan megmozdulásnak, mely a békefront szilárdítását és erejét jelzi. Ilyen megmozdulás a budapesti békekongresszus is.

SERES ISTVÁN

tanító:

— Mi nevelők, akik egy új világ igazságaira tanítjuk a rákibizított gyermekeket, törhetetlen harcossai

vagyunk a béke ügyének. Minden erőnkkel részt veszünk a munkánk, terveink nyugodt végzését, megvalósítását biztosító békéért való küzdelemben. A budapesti békekongresszus is azt fogja bizonyítani, hogy a dolgozó népek hatalmas tömege, a világ nagy része oltathatlan vágygal sóvárogja a békét és nem hagyja többé a hatalmások, profitörvények érdekeiért háborúba sodortatni a dolgozó tömeget. Ezek a dolgozók most a béke ügyének lesznek harcossai.

KESERŰ LAJOS

köztisztviselő:

— Örömmel velem tudomást a békekongresszus híreiről és azt remélem sok ezer tisztviselőtársammal együtt, hogy a békeügyes határozatait nem maradjunk háttérben a háborús uszítókkal. Megismerik belőle a magyar nép békevágyát, amely a háború óta hatványozott mértékben él a lelkeiben. Ha békét akarunk, küzdeni kell azok ellen, akik megpróbálják az emberiségnek. Ezért a békekongresszus minden magyar akaratát jelenti.

VEREBI GÁBOR

hadirokklent:

— Nézzem rám, uram. Én a másodikk világháborúban az áldoztá vagyok. Hogyne volnék hát emberársam érdekében is békeparáti. A békés életnél nincs nagyszerűbb a világos. Békében élni és dolgozni minden embernek jólétet jelent.

Egy hónap alatt egymillióval nőtt az adóbevételek

Kimutatás készül az adóhátralékos kulákokról

Debrecen város közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén dr. Csira Ferenc pénzügyigazgató jelentette, hogy a május havi adóbevételek több, mint egymillió forinttal túllépték az előző hónapban adóban befolyt összeget. Együttesen keletkeztek a hónapban 255.932 forint az emelkedés, illetményadónál 849.842, vagyondézsámban 53.785 és vagyonszármazási dézsámban 66.825 forinttal több folyt be, mint az előző hónapban.

Dr. Erdős Imre bizottsági tag javasolta, hogy a pénzügyigazgatóság készítsen kimutatást az adóhátralékos debreceni kulákokról. Az aratás és cséplés után megkezdhetik a kulákok adóhátralékának erőly behajtását. A kimutatás alapján a közigazgatási bizottság az indítványt elfogadta, kötelezte a pénzügyigazgatóságot az adóhátralékos kulákok kimutatásának a jövő ülésre való elkészítésére.

Három hadifogolycsoport érkezik haza ebben a hónapban

A tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülésen dr. Simon Boldizsár szociális titkár bejelentette, hogy még ebben a hónapban három hadifogolycsoport érkezik Debrecenbe a Szovjetunióból. A szociális felügyelőség hivatalos helyről kapta értesítését.

Az elmúlt hónapban egy kis csoport érkezett Debrecenbe 53 hazatérő hadifogollyal. Ebben az évben eddig kisebb csoportokban 24 hadifogoly tért haza a Szovjetunióból.

Gyorsan és radikálisan megakadályozták a hollóbogár-inváziót

„Hollóbogár invázió” lépett fel a hortobágyi állami gazdaságban. A kártevők 88 kat. hold takarmányrétet leptek el sűrű rétekben. A bogarak megjelenésének napján, szerdán a Mezőgazdasági Igazgatóság azonnal intézkedett és segítséget kért a földművelésügyi minisztérium növényegészségügyi szakszolgálatától, motoros védekező egységeket kérve a helyszínre. A gyors intézkedés eredményeképpen csütörtökön este a földművelésügyi

minisztérium növényegészségügyi szakszolgálatának laboratóriummal együtt megérkezett és megkezdte a kártevők radikális kizűrését. A takarmányrét pár kívül még több mint 600 kat. hold közelben levő lucerna és 63 kat. hold vöröshere vetést is fenyegetett a hollóbogár. A szakszolgálat telefonértesítése alapján megállapítható, hogy eredményes munkájuknak sikere lesz a hollóbogár veszedelmeit gyökeresen megakadályozzák.

Sertésenyésztési verseny a megye földműves szövetségei között

A kis- és középparasztság is felismerte a sertésenyésztési és hizlalási akció fontosságát és jelentőségét. A debreceni földműves szövetségeket rohamozták is a szerződések aláírásával. Igaz hogy megyénkben utolsó helyen áll Debrecen a leköltések számában, de ennek különböző okai voltak, melyeket azóta sikerült megszüntetni. Az új sertésenyésztési feladat beállítása megtörtént. Végül Sándor bíza meg a SZÖVOSZ szövetségi sertés-

enyésztési felelősnek. A sertésenyésztési akcióban Hajdú vármegye összes földműves szövetségeit kihívták egymást versenyre és a legnagyobb versenyre folyik köztük, ki nyeri meg az elsőséget. Idéig Kajdócskai Sándor, Fülde és Miképeres vezetnek a versenyben.

ÜZLETI nyomatványokat készíttél könyv- és Laptudó Rt-től. Bajcsy Zoltánéké a Bika bérház.

A cséplési rendelet részletei

Jelentettük, hogy a földművelésügyi miniszter rendeletben szabályozta a cséplést. A nagyjelentőségű rendeletet általánosságban már ismertettük, most részleteit közöljük.

A rendelet előírja, hogy legkésőbb szeptember 15-ig minden gabonát le kell csépelni. Cséplétre csak az jogosult, akinek gabonalapja van s azt a cséplés megkezdése előtt megmutatja a cséplőgép felelős vezetőjének és a cséplési ellenőrnek.

KÉT SZÁZALEKNÁL NEM LEHET TÖBB AZ OCSU

Gabonát csépelni csak cséplőgéppel szabad, kivétel, ha a közellátási felügyelőség megállapítása szerint valamely községben nincs elég cséplőgép. Ebben az esetben külön engedély alapján kézi erővel, vagy nyomatással is lehet csépelni megfelelő ellenőrzés mellett.

Előcséplés is csak cséplőgéppel végezhető. S ahol az állami géppark hiányzik, vagy földművelésügyi vezetők cséplőgépe van, csak ezeket szabad előcséplésre igénybe venni. Nedves gabonát nem szabad csépelni. A kicséplélt gabonában nem lehet 2 százaléknál több ocsu, az ocsúban pedig 2 százaléknál több ép, fejletlen gabonaszem. A cséplőgép tulajdonosa legkésőbb június 20-ig köteles gépet olyan állapotba hozni, hogy a szemvesztés és a szemtörés a legkisebb legyen. Az üzemekepes cséplőgépeket tulajdonosuk kötelesek üzemben tartani.

SZIGORU ELLENŐRZÉS

A cséplési könyvek vezetése a következőképpen történik: A cséplőgép felelős vezetője köteles a kicséplélt gabonát a hatóságilag megbízott ellenőrrel együtt pontosan lemérni és a mérés eredményét a mázsakönyvbe, cséplési naplóba és cséplési eredménylapra pontosan feljegyezni. A bejegyzéseket nem szabad javítani, se a tömbből lapokat kitépni. A teves bejegyzést áthúzással kell érvényteleníteni és a helyes adatokat a következő sorba, vagy a következő lapra kell beírni.

A cséplési munkát hatóságilag ellenőrizni kell. Az ellenőrzést a cséplőgépnel dolgozó munkásainak az a tagja végzi, akik ezzel az Országos Készletügyi Hivatal a DÉPOSZ kijelölése alapján megbíz. A megbízásról szóló igazolást az illetékes közzétartási felügyelőség adja ki. A cséplési ellenőrre a közhatalnokok felelőségéről szóló törvények vonatkoznak.

AZ ELLENŐR FELADATAI

Állami gépparkos géppel történő csépléshez az A. M. G. jelölése alapján küld ki ellenőrt a Közzétartási Hivatal. Az ellenőr köteles pontosan elvégezni a mázsálást és résztvenni a mázsálás

körül szokásos munkákban, olyan munkával azonban nem bízható meg, amely az állandó ellenőrzésben gátolná. Ellenőrzési köteles a mázsakönyv, a cséplési napló és a cséplési eredménylap pontos vezetését, a kicséplélt termésnek a cséplőgép gabonalapjára, a kiadott terméshetérti járandóságának az arató- és cséplőmunkások gabonalapjára való feljegyzését, a gépkereket hetenkénti beszállításiát s általában azt, hogy a cséplőgép és a cséplőgép vezetője eleget tesznek-e a rendelkezéseknek. Munkájának megkezdése előtt esküt, vagy fogadalmat kell tennie. Az ellenőrzési munkáért az őt megillető cséplőmunkásrészt felül minden métermáza kicséplélt gabona után 100 fillér díjazást kap az államtól.

A fenti rendelkezések betartását körzeti cséplési ellenőrök vizsgálják felül s szükség esetén azonnal intézkednek. Ha a megengedettnél nagyobb a szemvesztés, vagy a gabonában több az ocsu, leállítják a gépet.

A RÉSZKERESZET KIADÁSA

A munkásbizalmi köteles az arató és cséplőgép emiatt kiadott kenyérgabona mennyiségét a cséplés befejezése után személynként összeváltva, egy tételben feljegyezni a munkások gabonalapjára. A munkások a feljegyzett kenyérgabonamennyiség elvételeit aláírásukkal igazolják.

A cséplőgép tulajdonosa a gépkerekektől csak a gépész és fűtő természetbeni járandóságát, a háztartáshoz tartozó ellátatlan személyek fejadóját és minden személy után 1-1 mázsa árpát tarthat meg.

A szerződésesen termelt nemmesített gabonát a legjobb cséplőgépekkel, legelőször kell csépelni, legkésőbb július 15-től kezdve. Szerződésesen nemmesített gabonából nem szabad természetben kiadni az arató- és cséplőrészt, hanem annak arát készpénzben kell kifizetni. A munkásoknak azonban a közzétartási felügyelőség természetben kiutalja a terménybejuttatótól a megfelelő mennyiséget.

Végül a rendelet közli, hogy a cséplési szabályok ellen vétők szigorú büntetésben részesülnek.

Ellenőrzik

a cséplőgépek javítását

A vármegyei népi bizottság tegnapi ülésén a cséplőgépek műszaki felülvizsgálatáról tárgyalt. Megállapította, hogy a bizottságok most már minden egyes cséplőgépet felülvizsgáltak. Legközelebbi feladat ellenőrizni azokat a gépeket, amelyeknek a kijavítására a bizottságok határidőt adtak. A népi bizottság ellenőri, hogy a cséplőgépek javítása folyamatosan van-e s üzemekepesek lesznek-e június 20-ára.

A csendőröket kívánta vissza egy autóbussz-sofőr másfélévi börtönt kapott

A debreceni népbizottság most tárgyalta Sebők Imre 36 éves gépkocsivezető bűnjét. Sebők a Magyar Vasútforgalmi, egyik beregnyőifalusi autóbusszát vezetett az elmúlt év novemberében. Az országúton egy parasztszekeret akart megelőzni, de az csak ismételt dudálásra tért ki. Sebők durván leszárt a szekéren ülő parasztra. Az utasok a sofőr működtethetetlen magatartása ellen kikelték, mire Sebők Imre nagy

hangon kiáltozni kezdett: „Addig nem lesz rend az országúton, míg a karkastollások nem csinálnak rendet!” Ezután gyaltáza a demokratikus rendőrséget, a demokráciát, a népbizottságot a tanúk kihallgatása után — miután igazolták a vád tárgyává tett kijelentések megtételét — másfélévi börtönrre ítélte Sebők Imrét és azonnali letartóztatását rendelte el.

Halálosvégű szekér-összeütközés ügye — a törvényszék előtt

Komádiban az elmúlt év októberében egy este halálosvégű szekér-összeütközés történt. A lóulcán nagy sebességgel robogott az egyik komádi székely kocsija: Krucso Lajos 27 éves kocsi szabálytalan oldalban hajtott, a kocsi nem volt megvilágítva, lámpa sem volt rajta. Szemből jött Kóti Sándor komádi gazda szekere. Kóti, a felesége és Varga Mihály né utasok a szódás kocsi, már nem tudtak kitérni. A két kocsi összeütközött és Krucso kocsijának rúdja lesöpörte a Kóti, szekéren ülőket... Kóti

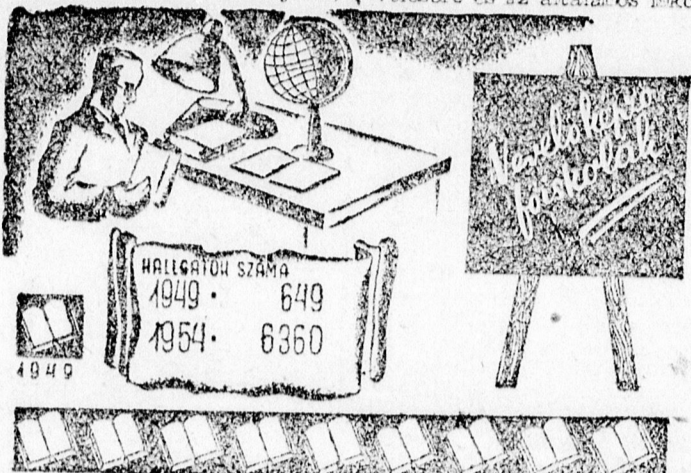
Sándor és Varga Mihály né könynyebben sérültek meg, de Kóti Sándorné olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy a beregnyőifalusi kórházba szállítása után rövidesen meghalt. Gondatlanságából okozott emberölés vádjával került a debreceni törvényszék der Székely István-tanácsa elé Krucso Lajos, Beismerte, hogy az ő gondatlansága volt oka Kóti né halálának. A törvényszék háromnapos jogszabályi tárgyalás után a Kóti, szekéren ülőket... Kóti

A demokratikus pedagógusképzés bázisai a nevelőképző főiskolák

Jövőnk záloga az ifjúság. Ifjúsgunk demokratikus neveléséhez demokratikus pedagógusokra van szükség. A felszabadulás óta ezen a téren is szép eredményeket értünk el, amire a most lezajlott választás nyújtotta a legjobb bizonyítékot. Az MDP Központi Vezetősége előtt a választások kiértékeléséről tartott beszámolójában Rakosi Mátyás külön megemlékezett a pedagógusok munkájáról.

„Alkalmuk legnagyobb többsége most már lelkesen csatlakozott demokráciánk mellé”.

Népi demokráciánk a felszabadulás után az iskolák újjáépítésén, a tanítás megreformálásán kívül a pedagógusképzés fontos kérdésének a megoldása is várt. Olyan pedagógusok képzését kellett biztosítani, akik alkalmasak ifjúsgunk demokratikus, korszerű nevelésére és az általános iskola fel-

sőbb osztályában megvárta a szakszaki felkészítést. Ezért áldozott olyan sokat a 3 éves terv a nevelőképző főiskolák létesítésére. Ezek a főiskolák 3 évfolyamúak, a hallgatók hajléktalanságuknak legjobban megfelelő szakirányú speciális képzést kapják, de ezenfelül nevelési gyakorlatok és nevelésudományi ismereteket is szereznek. A főiskolák mellett a legjobban felszerelt kollégiumok állnak a hallgatók rendelkezésére, akiknek nemcsak lakást és ellátást biztosítanak, hanem főiskolai oktatásuk megkönnyítését is. A főiskolákkal kapcsolatosak a gyakorlati általános iskolák, ahol a hallgatók a tanításhoz szükséges gyakorlatot szerzik meg. Eddig

négy nevelőképző főiskola működik: a budapesti, a szegedi, a debreceni és a pécsi. Az egri nevelőképző főiskola most van kialakulóban, de még a 3 éves terv során indul a hódolói, a pápai nevelőképző főiskola is. Az 5 éves terv folyamán még két nevelőképző főiskola létesül.

A 3 éves tervben nevelőképző főiskolák létesítésére összesen 5.400.000 forintot, a hozzájuk tartozó nevelőképző kollégiumok építésére, helyreállítására és berendezésére pedig több mint 6 millió forintot fordítottunk. A nevelőképző főiskolák hallgatóinak száma jelenleg 649, az 5 éves terv végére azonban ez a szám majdnem megkétszereződik és eléri a 6360-at.

Két világhírű svajci teológus Debrecenben

Két világhírű svajci teológus tanult meg Debrecenben a reformátusok június 12-én, vasárnap és 13-án hétfőn. Két svajci világhírű teológus érkezik Debrecenbe. Thurneysen Edevard, aki 1888-ban született Fiala korában KIE-ül, azután több gyülekezetben lelképásztor, eközben a baseli Münstert lelképásztorja is és 1929 óta a baseli egyetemi teológiai karán, a gyakorlati teológia magántanára. A protestáns teológia bibliai megújítását képviselő irányzatnak egyik legvalószínűbb, világszerte ismert képviselője, a nálunk járt világhírű Barth Károly baseli professzor legújabb munkatársa. Kiváló ígérkedő. A Debreceni Kollégium 400 éves jubileuma alkalmából, 1938 májusban őt az egyházkerületi közgyűlés a Kollégium tiszteletbeli professzorává választotta meg. Széleskörű előadásait a közéleti események miatt, csak most tudja megtartani. Lüthi Walter azelőtt baseli, jelenleg berni lelképásztor. Egy egész sor nagyhatású bibliai magyarázati mű szerzője. Kiváló ígérkedő.

A két kiváló teológus szombaton az esti órákban érkezik Debrecenbe Bodonyi Richárd budapesti lelképásztor és dr. Miklós László népszerűen az Országos Missziós Munkaközösség autóján. — A püspöki hivatalban D. dr. Révész Imre püspök megbízásából dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főegyházi fogadja a debreceni teológiai kar és a debreceni lelképásztorok küldöttségét, ahonnan a református nők Péterfalvi utcán házába mennek szállásra.

Vasárnap délelőtt 10 órakor Thurneysen a Nagytemplomban fog prédikációt tartani, amelyet tolmácsolnak és utána 11 órakor a Kistemplomban Lüthi fog prédikálni, aki szintén tolmácsolnak. Vasárnap megünnepeljük a Kollégium Nagykönyvtárát, az Egyetemet, majd megbeszélést tartanak a teológiai kérdésekről a teológiai tanárokkal.

Hétfő délelőtt 10 órakor a Kollégium díszteremében Thurneysen és Lüthi előadást fog tartani. — Erre az előadást nem csak a lelképásztorok és teológusok, hanem a debreceni reformátusok érdeklődő tagjait is szeretettel látják. Az előadás címe: „Lelkigondozás és Lelektan”. Ez Thurneysen díszdoktori előadása, amely ennél fogva is nagy érdeklődést vált ki. Az előadást tolmácsolni fogják. A vendégeket a Kollégium igazgatója, dr. Péter Zoltán és a lelkészképzőintézet helyettes igazgatója, dr. Czegléd Sándor fogják üdvözölni.

Új gépjárművezetői tanfolyam indul július 15-én

Az Állami Autóműszaki Intézet rendezésében július 15-én újabb hathetes gépjárművezetői tanfolyam indul. Jelentkezni a rendezésben résztvevőknek a Debreceni Reformátusok érdeklődő tagjait is szeretettel látják. Az előadás címe: „Lelkigondozás és Lelektan”. Ez Thurneysen díszdoktori előadása, amely ennél fogva is nagy érdeklődést vált ki. Az előadást tolmácsolni fogják. A vendégeket a Kollégium igazgatója, dr. Péter Zoltán és a lelkészképzőintézet helyettes igazgatója, dr. Czegléd Sándor fogják üdvözölni.

[A Könyvnapra jelent meg Gergely Sándor „Hív az erdő” című novellás kötet. Ebből a gyűjteményből közülük itt a következő elbeszélést.]

Rég volt, van már vagy huszont évtizede... Aranyos tavaszi napon egy dunántúli falu határában sétáltam. A földek már haragoszöld tengerként hullámoztak a kelet felé. Messziről erdő bókolt a nyugovóra készülő nap felé...

A gyalogósvány vasúti töltésre toroktörő megálltam a magas töltés alatt, az égbe bámultam és hallgatózom. Valaki a töltésen dadogva s lemondóan Cza-the-rinéről meg egy E-thi-enne nevű bányászról olvasott. Leleküdtem a töltésre s boldogan hallgattam az olvasó torok akadózó igyekvéséig. Zola, vagy ahogy az olvasó mondta később: Zola elvtárs Germinálja csodálatos kanyarokban juthatott el ide, a ragyogó tavaszi napon fűdő falu határába, a töltésre... ahol most öregek hangja tudatja, hogy E-thi-enne az összeomlott bányából a karján vízi kifelé Cza-the-rinét.

Azán csend lett... Hosszú, nagy idő múlva szólalt meg újra az öregek hangja:

— Hol is haltok abba tennap? — Csend. Azán már türelmetlenül lett az öreg hangja: — No, Földi koma, halljék.

— Ott haltok abba, igen... — kezdte rá, a Földi komának nevezett ember — igen, ott, hogy — azt mondta a So-va-rin-e, hogy: mindent el kell pusztítani... Erre meg azt mondta, Nagy elvtárs,

DEBRECZEN

1949 VI. 11.

Orkapitányság gépjármű osztályán, földszint 27b. lehel. A tanfolyamot megkezdte a vizsgák sorrendjében veszik fel s mivel előzetes orvosi vizsgán is meg kell jelenniük, ajánlatos előbb jelentkezni.

Felemelték az építőipari állami munkák értékhatárát

Egyéni kisiparosok százánál-kétszázézer, szövetkezetek háromszázézer forintig terjedő munkáikat kaphatják

Budapest. Még a választások előtt jelentette be Gerő Ernő, hogy az ötvenezer forintig, építkezéseknél pedig százézer forintig terjedő állami munkákba erősen bevonják a kisipart. Azóta megjelent a közéleti-heszeresek új szabályzata, amely kimondta, hogy az ötvenezer forintig terjedő munkákba be kell vonni a kisiparosokat. Ez a szabályzat az építkezési munkálatok kiadásának rendjéről nem intézkedett. A gazdasági kormányzat most új döntést hozott a kisiparnak az építkezési munkálatokban való részvételéről. A munkák értékhatárát az eredeti határozattal szemben lényegesen felemelte. A Világosság értesítése szerint az új intézkedés három ka-

togóriát állapít meg az építkezési munkáknál.

Az egyéni kisiparosok az új építkezéseknél a százézer forintig terjedő munkákból részesülnek, a helyreállításoknál pedig a százötvenezer forintig terjedőből. Alkalmi egyesülések — amikor több kisiparos egy munkára társul — új építkezéseknél a százötvenezer forintig terjedő, a helyreállításoknál a kétszázézer forintig terjedő munkákban részesülnek. A kisipari termelőszövetkezetek háromszázézer forintig terjedő építkezési munkákat kaphatnak.

A gazdasági kormányzatnak ez a jelentős intézkedése 34 kisipari szakmát érint.

Elfogták az álarcos banditákat

A demokratikus rendőrség ismét rendkívül eredményes ért el: a budapesti főkapitányság nyomozói bravuroz nyomonkövetéssel kézre keríttek egy veszedelmes rablóbandát.

Két esztendővel ezelőt a szögterjű országon gépjárművel fléggyverkezett álarcos bandák kirabolták a rónabányai bányászok szállítását szállító kocsit, néhány hónappal utóbb pedig az egereséhi bányászok fizetését szállító autót fosztották ki az 6-dik országon. Ezt követően elrabolták a Szegedre és Somoskőújfalura között közlekedő kocsikat két kocsijárat pénzszállítmányát.

A vizsgálat akkor nem hozott eredményt, mert a szemtanúk nem tudtak személyleírást adni a támadókról. A nyomozók azonban azóta is éberen dolgoztak tovább, nem lelködtek és kitartó munkájuk most sikerrel járt: elfogták a banditákat, Tóth Pál 26 éves egereséhi gazdálkodó és társai, valamint Póczos György egereséhi vendéglős, aki az ötletet adta nekik a sorozatos rablásokhoz.

A banditák megosztottak a zsákmányon, autót, tananyagot, állatokat vásároltak és földben ástak. A rendőrség betörtöttatta és átadta az ügyészségnek a rablókat. Valamennyien a szatmári bíróság elé kerültek.

A debreceni rendőrség őrizetbe vette Kovács János 41 éves Gyepűsor 58 lakost, ki nyomozóknak adta ki magát és kisebb-nagyobb szélhámosságokat követelt el, összegeket esalt ki.

— Ha nem veszi toto székelyt nem is nyerhetsz.

A töltésen

Írta: GERGELY SÁNDOR.

hogy ő nem érti, mer kell mindent elpusztítani?... Erre mondtam én: So-va-rin-e azért akar a könyvben mindent elpusztítani, hogy az úr engedjen... Meri aki fél: enged.

— Nem jól van — csattant most egy fiatalos hang — Ha mindig pusztítanak, megijed az egész világ.

— Az a jó — örült Földi koma — Haod féljenek az urak. — Hát a szegényekkel mi lesz? Meri azok is megijednek — am — mondta a fiatal. — Az meg nekünk nem jó, ha félünk a szegény is fél.

Még két hang avakozott a világra. Az öreg felolvadó csilapította és irányította őket: hamar bele is békéltek a gondolatba valamennyien, hogy ez a So-va-rin-e anar-kista és, csak a szervezett munkások nemzetközi ereje vált-hatja meg a szegénységet.

— Az urak nem nagyon szeretik ezt Zola elvtársat — mondta his csend után Földi koma. — Nem szeretik a szegényt, de meg azt se, aki a szegény pártját fogja. — Biz a — vélekedett a fiatal hang. — Nem nagyon.

Feküd em a töltés lejtőjén s vártam a folytatást. Csend volt. Földi koma. A töltés telelén valaki állt... Rongyos nadrágban s bakancsban volt ez a valaki. — A rongyos bő nadrág alatt nem volt lebdremű... A rongyos ember szétterpesztette a kezét. Olyan

volt így, mint egy madáregyő... — Hé... hé... egy spicli — mondta. A hangjáról ismertem meg: a felolvasó volt. — Gyerekek csak, egy spicli... —

Melleje csoszogtak a többiek. Ott ember állt fenn s lefelé, rámbámultak és bólongáltak.

— Az a spicli... — mondták. Felálltam. Jegyzőkönyvem vezérvégem Felmentem a töltésre. Hátraítak. Az öreg... vasúti bak... kezében ott volt a Zola könyve, a Germinál, Melleje másik öreg, bizonyára Földi koma állt... és még három fiatal, bauszos... S szemükből az undor, s a gyűlölet ömlött felém.

Téteven az öreg bakter felé nyújtottam kezemet.

— Bátyám — mondtam. — En nem vagyok spicli!

— Nem? — kérte s szemé körül gúnyosan rángottak a ráncok. — Az ur talán elvtárs, mi? — lepött egy nagyot. — Irja föl — mondta. — Küdbeti ránc a csend-ört.

Oten... valamennyien... némán álltak. Azán hirtelen felbomlott a sorok, kezét fogták egymással s szélszédtek. Az erdő meg a közeli falu felé. Aggukban s szívükben a Germinál szent története volt és gyűlölet, meg undor... egy felőlük lopakodott spicli ellen. Életem egyik nagy öröme élttem át, a töltésen, az ezerholdas uradalmak közepén... mert ő el-között magyar paraszt... így, ilyen nagyon állította a spicli... a besúgót [1926.]

DEFOSZ-tagsági könyvet kiosztása

Vasárnap délelőtt 10 órakor a Magyar Szövet. Társaság székhelyében (Vöröshadcsereg-utca 47.) a DEFOSZ debreceni szervezete taggyűlést tart. Ezen a taggyűlésen osztják ki az új DEFOSZ-tagsági könyveket is. A DEFOSZ vezetősége felhívja a tagokat és a dolgozó parasztságot figyelmébe, hogy erre az ünnepélyes keretek között végbemenő tagkönyvkiosztással egybekötött értekezleten minél többen vegyenek részt.

Ugyancsak vasárnap délelőtt Hajdú vármegye minden egyes községében kiosztják a DEFOSZ-tagsági könyveket, a DEFOSZ megyei vezetőségi tagjai részvételével.

Megkezdtek a nagylelfel-sítményű öntözőszivattyúk gyártását

Gépek az öntözés szolgálatában. Az öntözés nemrég meg a legkorszerűbb mezőgazdasági munkák közé tartozott. Iparunk fejlődésével parányosan a mezőgazdaságot mindinkább eljuttat gépekkel, így a legkorszerűbb öntözőgépekkel is. Ma már a legkorszerűbb szivattyúk, kal felszerelt öntözési NV. végzik a nagyszabású öntözési munkát.

Ezek ebben az évben 562 szivattyúval 20.300 hold rizst, 12.900 hold szántóföldet és 70 hold gyümölcsösöt láttak el vízzel. Gyárunk a szükségletnek megfelelően megkezdtek a másodpercenként 100—122 literes teljesítményű szivattyú gyártását. Az új gépet, amelyknél a motor a szivattyúval egybeépül, könnyűek és gyorsan szállíthatók. Ezek a gépek lehetővé teszik majd az ötéves terv nagyarányú öntözési feladatainak végrehajtását.

Friss zöldségtermés a Sarkóvön tu!

Az „Arktika” szovhozban megkezdtek a melegházakban termelt uborka-termés leszedését. Az első uborkaszülemény a városi kereskedelemlnek adták át. Az állami gazdaság a Murmansk dolgozó számára nagymennyiségű zöldségtermést termelt. A Sarkóv melegházakban júniusban megkezdtek a paradicsom, az itteni állami mintagazdaságok a többi fajta új kora zöldségfélékből is gazdag termést takarítottak be.

Villamos-megálló változás

Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy június hó 12-étől kezdve a Deák Ferenc-utcán a Telek-utca-val szemben és az izr. templommal szemben lévő villamos-megállóhelyek megszüntetjük s ezek helyett a Mónus Illés-utca (volt Werbőczy-utca) torkolatával, illetve a törvényszéki épület sarkával szemben új megállóhelyet létesítünk. Ez új megállóhelyen a villamosra való felszállás a Petőfi-ter felől oldalon történik.

Rajta vesztett a 13-ik kerékpáriopáson

A debreceni rendőrség bűnügyi nyomozói a Simonfy-utcán tetlen-érték Kiss Ernő 23 éves hajlékos-biztosító bűnözőtől lakost, amint egy őrizetlenül hagyott kerékpárt el akart lopni. Kiballgatása során Kiss 13 kerékpáriopást ismert be, illetve a 13-ik lopásról vesztett rajta.

Vallomlásában elmondotta, hogy a lopott gépeket leszerelte, alkalmassá tette, a gépvázakat pedig részben a debreceni Magyarországi Hajlékosbiztosítóhoz a kocsiszállító tőbe dobott. A nyomozók kivitték a helyszínre Kiss Ernőt, aki a tőbe dobott vázából három gépet találtak az erdőn elrejtve. A rendőrség felhívja a 118.774, 137.137, 37.202, 67.737, 9.075, 50.405, számú kerékpárak tulajdonosait, hogy hálóna rajtolt 8-1. kézzel a rendőrségi értekezleten 41. szobájában Szilágyi nyomozónál jelentkezzenek a kerékpárva-zak átvételére végett.

* Balogh György és Csomus zsef Pál ügyvédek iradalmat P. u. 45—47. sz. adá (Helybirtok) letbe) I. em. helyezték át.

